

Inhoud

Projecten

- Pöttering en Balkenende nemen rapport in ontvangst
- Baarderborg: een onderzoek naar kleinschalig wonen
- Eerst stoffig nu 'hip'
- Een 'gewoon milieuschandaal' in Borne

Wetenschapswinkel UT

- 'Kriebels naar onderzoek'
- Travers buurtbemiddeling wint 500 euro

Algemeen

- Bel de Wetenschapswinkel
- Onderzoeksrapporten
- De vraagbaak
- Colofon

Bel de Wetenschapswinkel UT

Nieuwe aanvragen voor onderzoek zijn ook in 2009 welkom bij de Wetenschapswinkel UT. Verder verlenen we graag advies, of zoeken uit hoe we u verder kunnen helpen met een nuttige kenniskoppeling, binnen of buiten de UT.

Basis is en blijft dat u als maatschappelijke organisatie in de regio, gebruik kunt maken van de expertise zoals aanwezig op de UT. Het organiseren van themabijeenkomsten, met experts, rekenen we tegenwoordig nadrukkelijk tot: 'nieuwe vorm van dienstverlening'.

Mocht u willen profiteren van de expertise op de UT maar weet u nog niet precies of dat kan en hoe dat moet, bel ons gerust om samen de mogelijkheden te bespreken.

Aanvragen voor onderzoek zijn in te dienen via ons digitale aanvraagformulier, te vinden op: www.wewi.utwente.nl
Ons telefoonnummer is: 053 – 4893848.

Onderzoeksrapporten

D. Meel, De kleigaten aan de Steenbakkersweg in Borne. Het verhaal van een heel gewoon milieuschandaal. Enschede, juli 2009.

M. Deen, Marketing van een Fysiotherapiepraktijk onder de loep. Onderzoek en aanbevelingen. Enschede, juni 2009.

K. Scholte van Mast, Klanttevredenheid Kringloopwinkel De Beurs in Oldenzaal. Verslag Bacheloropdracht. Enschede, juni 2009.

R. Heiligers, SWOT analyse stakeholders project kleinschalig wonen. Bacheloropdracht Bedrijfswetenschappen. Enschede, juni 2009.

S. Godfried, 50 jaar Christendemocratische samenwerking in de EUREGIO. Terugblik en nieuwe uitdagingen. Enschede, april 2009.

S. Godfried, 50 Jahre christendemokratische Zusammenarbeit in der EUREGIO. Erfolge und neue Herausforderungen. Enschede, april 2009.

S. Godfried, 50 years of Christian democratic cooperation in the EUREGIO. Achievements and new challenges. Enschede, april 2009.

D. Versteeg, Amelo's buitengebied: meer waarde voor de stad? De waardering van het buitengebied van Almelo onder de bewoners van de gemeente Almelo. Enschede, april 2009.

E. Lentink, Y. Groenvelde, C. Hollander, D. Yener, J. Kabukin en J. Kruk, Politiek dichterbij de burger. Een meebeslissingsinstrument met behulp van Internettechnologie. Enschede, maart 2009.

E. van Aalst, Techniecollege voor meisjes. Een onderzoek naar het draagvlak voor het Twente Tech College (TTC) onder technische bedrijven in Twente. Enschede, november 2008.

J. Janson, Ontwikkeling monitor Kultuurstraal. Bacheloropdracht Bestuurskunde In opdracht van Gemeente Enschede Stadsdeel Zuid. Enschede, september 2008.

Ansfrida Vreeburg, Kleurrijk Wonen. Een onderzoek naar burgerparticipatie in herstructurering. Enschede, september 2008.

R. Krijnsen, Corporate Identity versterking in de dienstverlenende sector. Bacheloropdracht Bedrijfskunde. Aanbevelingen. Enschede augustus/september 2008.

R. Zwemmer, S. Wieggersma, S. Beekman en A. Hak, Adviesrapport OBS Het Vastert. Het bevorderen van het leerlingenaantal van OBS Het Vastert (samenvatting is op aanvraag beschikbaar). Enschede, augustus 2008.

T.A. Kronberg, Dialectverkoop Union Shop. Enschede, juli 2008.

K. Sloove, Dijkonderzoek Paterswolde Schipsloot te Haren. Onderzoek naar dijkverhoging zuidelijke dijk van de Paterswolder Schipsloot. Enschede, mei 2008.

Geertjan Weijman, Onderzoek internet gebruik in de gemeente Barneveld. Enschede, maart 2008.

J. Wolters, Zelfwerkzaamheid van bewoners. De effecten, mogelijkheden en beperkingen van zelfwerkzaamheidsprojecten in de Emmense wijk Emmerhout. Enschede, maart 2008.

M. Hengelo, Discussie Binnenstadsbeken Flegdero. Stichting Groene Binnenstadsbeken heeft een discussiemiddag georganiseerd om te kunnen brainstormen over Hengelse beken in de binnenstad. Enschede, maart 2008.

Drs. B.A. Visser, "Ik sta versted van mezelf". Casestudy naar de maatwerkcurssussen van de Volksuniversiteit Enschede. Enschede, februari 2008.

L. Vos, Vijftigplussers, nieuwe media en publiekvoorzieningen. Welke marketing-Communicatie via nieuwe media zorgt voor een toename in intentie onder vijftigplussers om Natura Docet en andere publiekinstellingen te bezoeken? Enschede, februari 2008.

J. Wolters, Uit een isolement? De effecten van Buurtgerichte Sociale Activering op de sociale cohesie in de Berflo Es. Enschede, november 2007.

Ing. J.B.M. Bossink, Kunstobject "Klavervier". Belasting en duurzaamheid van het windgedreven kunstobject van A. Oude Aarninkhof. Enschede, oktober 2007.

Drs. E. Ponten, Op de kaart zetten. Eindrapportage opdracht SCALA Welzijnswerk. Enschede, augustus 2007.

N. Berends, Woononderzoek Berflo Es Zuid. Enschede, augustus 2007.

Vraagbaak

VRAAGBAAK

Voor vragen van uiteenlopende aard kan men telefonisch terecht bij:

Bureau Rechtshulp Enschede 053 - 4801919
Juridisch advies op het gebied van wonen, werken, uitkeringen, vreemdelingen- en consumentenrecht.

FNV Bondgenoten regiokantoor Deventer
0900 - 9690
Voor arbeidsvragen en belangenbehartiging.

Belastingwinkel 020 – 247003
Zij kunnen u helpen met het invullen van uw belastingpapieren. U kunt bellen voor een afspraak op werkdagen van 10.00 tot 11.30 uur (niet op woensdag).

Milieu Centraal 0900 - 1719
Alles over energie en milieu in het dagelijks leven.

Uitvindingspreekuur 053 - 484 98 49
"Gouden idee of vindt u het wiel ongewild opnieuw uit?" Voor ideeën of uitvindingen en alles wat daarmee te maken heeft, kunt u terecht bij dit spreekuur.

In samenwerking met Syntens Enschede. Innovatienetwerk voor ondernemers.

deKennisslijn Kennismakelaar 0294 - 419390
Advies en ondersteuning voor ondernemers.

Medicinfo Gezondheidslijn 0900 - 6446446 (80 cent per minuut)

U kunt hier al uw vragen stellen die betrekking hebben op gezondheid en welzijn, in de breedste zin van het woord. Uw vraag wordt beantwoord door een team van ervaren verpleegkundigen. Alleen vragen over verzekeringen en vergoedingen kunnen de deskundigen niet beantwoorden.

Voor vragen over geneesmiddelen zie: <http://www.apotheek.nl/>

Milieu-organisaties:

Het IVN (020-6228115) zet zich in voor natuur en milieu, door middel van voorlichting en educatieve activiteiten.

Stichting Natuur en Milieu (030-2331328) is een onafhankelijke organisatie die werkt aan een leefbare en duurzame wereld. Zij doet dat via dialoog, lobby, juridische actie en publicitaire druk. De Stichting Geluidhinder (015-2562723) heeft als doel het tegengaan van geluidhinder. De Stichting geeft onder meer voorlichting en advies.

www.milieuklachten.nl Hier kan men 24 uur per dag elke milieuklacht melden. De klacht wordt automatisch en direct verzonden naar de juiste overheid. Duizenden klachten komen jaarlijks verkeerd terecht. Nu is er één loket!

Pöttering en Balkenende nemen rapport in ontvangst

Voor het eerst in ons bestaan hebben we een rapport in drie talen laten verschijnen. Shira Godfried, masterstudent European Studies, schreef het boek: 50 jaar christendemocratische samenwerking in de Euregio, terugblik en nieuwe uitdagingen. Naast 100 Nederlandse exemplaren en 150 Duitse, zijn er 250 in het Engels gedrukt.

Tijdens de campagne voor de Europese verkiezingen is het eerste (Engelse) exemplaar aangeboden aan de Heren Hans-Gert Pöttering, voorzitter van het Europese parlement en Wim van de Camp, EU-lijsttrekker van het CDA. Dit vond plaats op het eerste Slot Bentheim, vlak over de grens. Het laatste Nederlandse exemplaar werd enkele weken later, op dezelfde locatie maar dan in de slottuin, aangeboden aan premier Jan Peter Balkenende.

Het boek beschrijft de vaak boeiende en soms moeizame geschiedenis van vijf jaar EUREGIO. Met z'n inmiddels vijftig jaar lange geschiedenis (2008) geldt de samenwerking tussen Westmünsterland, Grafschaft Bentheim, Twente, Achterhoek en het district Osnabrück als de oudste, en treedt in veel opzichten op als model voor andere Euregio's. Daarvan bestaan er inmiddels zo'n 150.

Het jubileum was voor het CDA-CDU Euregio Verband aanleiding om te onderzoeken welke rol CDA en CDU hebben in deze periode en vooral wat de meerwaarde is van grensoverschrijdende partijpolitieke samenwerking. Het Centre for European Studies in Brussel maakte de publicatie financieel mogelijk. Professor Ramses Wessel begeleidde Shira inhoudelijk. Naast een documentanalyse bevat het boek acht interviews met vooraanstaande politici, bestuurders en vertegenwoordigers uit heden en verleden.

De onderzoekster concludeert ondermeer dat met de komst van de Euregiaraad de EUREGIO een democratische dimensie heeft gekregen. Die invloed zal ze echter moeten uitoefenen zonder publiekrechtelijke bevoegdheden, maar als politiek adviesorgaan, waardoor de besluiten geen wettelijke basis hebben. In de raad worden besluiten genomen op basis van het "consensusmodel". Door de nauwe manier waarop CDA en CDU nu al samenwerken zullen ze in de toekomst meer thema's inhoudelijk kunnen aanpakken. Ook is de verwachting dat de fracties in de besluitvorming vaker 'kleur moeten bekennen' in de toekomst. CDA/CDU heeft dan alvast een voorsprong.

'Kriebels naar onderzoek'

Bijna drie jaar werkte Lieke Asma MSc bij de Wetenschapswinkel UT. Haar visitekaartjes voor de functie bemiddelaar onderzoek zijn nog lang niet op, maar toch heeft ze vol overtuiging besloten om binnen de UT een switch te maken, naar de faculteit Gedragswetenschappen.

'Bij veel van de projecten kreeg ik de kriebels om zelf onderzoek uit te voeren,' legt ze uit. Lieke gaat werken in een project waarbij de attitude van basisschoolleraren ten opzichte van techniek centraal staat. Hoe denken ze erover, welke gevoelswaarde hechten ze aan techniek, en uiteindelijk de hamvraag: brengen ze hun boodschap over toekomstige beroepsmogelijkheden in de techniek enthousiast en met realiteitszin over aan hun leerlingen? De leraren vervullen namelijk een grote voorbeeldfunctie bij de latere studiekeuze van hun leerlingen.

Met veel plezier heeft Lieke UT-studenten geholpen aan interessante wetenschapswinkelprojecten, vertelt ze. Het contact met de klanten beleefde ze als heel bijzonder. 'Ik wist niet dat er zoveel mensen zijn die zich met hart voor de zaak inspannen om de maatschappelijke doelen te bereiken die zij belangrijk vinden. Deze klanten verder helpen met een goed en betaalbaar wetenschappelijk onderzoek, is een mooie taak.'

Lachend vertelt ze over enkele ludieke acties die ze voor haar werk heeft uitgevoerd: het opmeten van handen en voeten van eerstejaars studenten tijdens de introductie, het organiseren van een borrel met bubbels (op de vroege ochtend!) en aardbeien ter viering van de nieuwe kantoorlocatie van de Wetenschapswinkel, en het trotseren van een sneeuw- en hagelstorm op een herfstachtige avond in Almelo om onderzoekenquêtes af te nemen. Saai was het niet.

Baarderborg: een onderzoek naar kleinschalig wonen

De zorginstellingen Baarderborg en Avondlicht starten een nieuw project: kleinschalig wonen. In kleinschalige woningen kunnen gehandicapten en ouderen een zo normaal mogelijk leven leiden. Overdag is iedereen naar school, werk of naar één van de centra en 's avonds wordt er samen gekookt en gegeten.

Renske Heiligers, student bedrijfskunde, heeft voor dit project een bacheloronderzoek uitgevoerd en gekeken naar de rol van stakeholders: actoren die een belang hebben bij de organisatie, of die door de organisatie in hun belangen worden beïnvloed (belanghebbenden).

Met behulp van onder andere een stakeholder-analyse en een SWOT-analyse (het bepalen van sterke en zwakke punten) ging Renske met dit onderzoek aan de slag.

En, met verrassende uitkomsten als resultaat! "Het bleek dat de stakeholders waarvan ik verwachtte dat ze belangrijk zouden zijn, dat lang niet altijd ook echt waren," zegt Renske. Dat zorgde voor een ander perspectief. Zo bleek bijvoorbeeld dat het personeel tijdens de uitvoerende fase een veel grotere rol speelt dan gedurende de opbouwende fase. Door een onderscheid te maken tussen verschillende fasen krijgen Baarderborg en Anderlicht een beter beeld met welke stakeholders zij op verschillende momenten dienen samen te werken. Dit zorgt voor een grotere slagingskans van het project.

Renske spreekt enthousiast over het verloop van haar onderzoek. "Ik heb al wel eerder projecten gedaan, maar nog nooit op deze manier. De uitkomsten gaan écht gebruikt worden, als informatie voor het project en als input voor verder onderzoek. Kortom, voor beide partijen een succes en voor mij een geweldige manier om mijn bachelor af te ronden!"

Eerst stoffig nu 'hip'

Recent is het imago van kringloopwinkels enorm veranderd. Stonden ze tot voor enkele jaren als 'stoffig en suf' te boek, nu vindt het publiek ze 'hip en trendy'. Dat zegt Marc Bijlsma, directeur van kringloopbedrijf De Beurs te Oldenzaal.

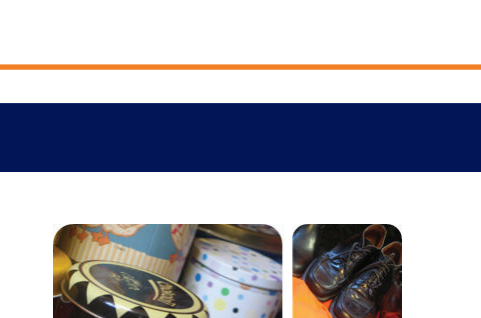
De Beurs is de laatste jaren snel gegroeid. Om goed te blijven aansluiten bij de toekomst en om de interne organisatie te verbeteren, was de directie erg benieuwd naar de klanttevredenheid en naar belangrijke aspecten betreffende de winkelverkoop.

Kim Scholte van Mast pakte deze vraagstelling enthousiast aan, voor haar bachelorthesis Communicatiewetenschappen. 'Het was een uitdaging om aan de hand van bestaande literatuur een toepasbaar meetinstrument specifiek voor kringloopbedrijf de Beurs te ontwikkelen', vertelt Kim.

Bij haar onderzoek blijkt dat de klanttevredenheid uit de Beurs erg hoog is. Het gemiddelde rapportcijfer van 7,9, spreekt boekdelen. Ambiance, milieubewustzijn, assortiment/producten en de getoonde kennis van het personeel voor de problematiek van de klant, blijken belangrijke aspecten inzake de winkelverkoop.

Kim heeft een aantal krachtige aanbevelingen geenzieerd. Uit het onderzoek blijkt dat een aanzienlijk groep klanten de bereikbaarheid van de Beurs met het openbaar vervoer graag beter ziet. Daarnaast kan men zich specifiek te richten op potentiële klanten onder de 40 jaar. De gemiddelde leeftijd is nu 51 jaar.

Marc Bijlsma is het hier helemaal mee eens en ziet mogelijkheden: 'Met de vele studenten die in Enschede wonen, is de Beurs een prima plek om een nieuwe inventaris aan te schaffen. We hebben nu een betrouwbaar en valide rapport in handen, waarmee we richting toekomst goed vooruit kunnen en ons positieve imago kunnen verbreden.'

Het rapport is te zien via: <http://www.wewi.utwente.nl/onderzoeksrapporten/>

Een 'gewoon milieuschandaal' in Borne

Vanaf de jaren '50 tot eind jaren '80 zijn de 'kleigaten' aan de Steenbakkersweg te Borne, een favoriete stortplaats geweest voor Gemeente en bedrijven. Naast huisafval en puin, kwamen zeer schadelijke stoffen in het milieu terecht, vaak met toestemming van de Gemeente maar vaak ook via illegale stortingen in de nacht.

Waar ooit huizen aan een mooie landstraat lagen, staan deze nu aan de rand van een uitgestrekte stortplaats waar niemand het fijne van weet. Een schande die diepe wonden heeft geslagen in Borne: de meeste wonden zijn hooftgedijng overleden, buurtbewoners nimmer serieus genomen en de natuur is voorgoed vernietigd.

Studentonderzoeker Daniël Meel dook gedurende ruim twee maanden in de archieven en interviewde buurtbewoners. Met pijn en moeite realiseerde hij, als eerste, een feitenrelas van de in totaal 7,2 hectare

aan kleigaten: diepe groeven, ontstaan doordat men klei opgroef voor het produceren van stenen. Bornaar Meindert Greevink, voorzitter van de stichting Ruimtelijke Ordening en Milieu, wil de problematiek nogmaals aan de orde stellen.

Het verhaal is een, schokkend, relaas van de manier waarop men vroeger er af en met het milieu omging. Daniël slaagde erin om tot een samenhangend verhaal te komen, bedoeld om bewaard te blijven voor toekomstige generaties en niet 'om alsnog een statement te maken naar betrokkenen of verantwoordelijken', zoals hij zelf aangeeft.

Eén van zijn aanbevelingen is om het hele terrein, zolang geen sanering plaatsvindt, af te schermen voor de buitenwereld met een heaghek. Naast asbest aan de oppervlakte, is de verspreiding van HCH volgens hem het grootste directe gevaar. Ook wijst hij erop dat de stortplaats van binnenuit 'broeit' en dat monitoren noodzakelijk blijft. Ook pleit hij ervoor dat de Gemeente alsnog volledige openheid van zaken geeft, toenadering zoekt richting buurtbewoners, en zich beraadt over een vorm van schadevergoeding.

Studentonderzoeker Daniël Meel dook gedurende ruim twee maanden in de archieven en interviewde buurtbewoners. Met pijn en moeite realiseerde hij, als eerste, een feitenrelas van de in totaal 7,2 hectare

aan kleigaten: diepe groeven, ontstaan doordat men klei opgroef voor het produceren van stenen. Bornaar Meindert Greevink, voorzitter van de stichting Ruimtelijke Ordening en Milieu, wil de problematiek nogmaals aan de orde stellen.

Studentonderzoeker Daniël Meel dook gedurende ruim twee maanden in de archieven en interviewde buurtbewoners. Met pijn en moeite realiseerde hij, als eerste, een feitenrelas van de in totaal 7,2 hectare

aan kleigaten: diepe groeven, ontstaan doordat men klei opgroef voor het produceren van stenen. Bornaar Meindert Greevink, voorzitter van de stichting Ruimtelijke Ordening en Milieu, wil de problematiek nogmaals aan de orde stellen.

Studentonderzoeker Daniël Meel dook gedurende ruim twee maanden in de archieven en interviewde buurtbewoners. Met pijn en moeite realiseerde hij, als eerste, een feitenrelas van de in totaal 7,2 hectare

aan kleigaten: diepe groeven, ontstaan doordat men klei opgroef voor het produceren van stenen. Bornaar Meindert Greevink, voorzitter van de stichting Ruimtelijke Ordening en Milieu, wil de problematiek nogmaals aan de orde stellen.

Travers buurtbemiddeling wint 500 euro

Travers buurtbemiddeling kwam als gelukkige uit de bus. Zij kunnen 500 euro besteden aan een onderzoek uit te voeren via de Wetenschapswinkel UT.

In het kader van de landelijke Make A Difference Day (MADD) in maart 2009, stelde de Wetenschapswinkel UT een voucher beschikbaar voor: de meest inspirerende onderzoeksaanvraag van een vrijwilligersorganisatie. Travers buurtbemiddeling kwam als gelukkige uit de bus. Zij kunnen 500 euro besteden aan een onderzoek uit te voeren via de Wetenschapswinkel UT.

Onderzocht zal worden welke belemmeringen bewoners ervaren om daadwerkelijk buurtbemiddeling in te schakelen bij burenruzies. Dit moet dan leiden tot mogelijkheden voor Travers om deze (deels) weg te nemen. De Wetenschapswinkel UT is op zoek naar een masterstudent Psychologie om het onderzoek uit te voeren. Het is de bedoeling dat het project in september van start gaat.

Travers buurtbemiddeling uit Zwolle lost door middel van vrijwillige buurtbemiddelaars onderlinge ergernissen en ruzies op, samen met de betrokken burenen. Hierdoor kan in heel wat gevallen voorkomen worden dat een conflict escaleert zodat men, in sommige gevallen, zelfs de politie moet inschakelen.

De organisatie constateert dat mensen die te maken krijgen met een conflict pas in een laat stadium de buurtbemiddeling raadplegen. Daarnaast vermoeden ze dat veel mensen helemaal geen contact opnemen. Dit was de drijfveer een aanvraag in te dienen bij de Wetenschapswinkel UT.

Onderzocht zal worden welke belemmeringen bewoners ervaren om daadwerkelijk buurtbemiddeling in te schakelen bij burenruzies. Dit moet dan leiden tot mogelijkheden voor Travers om deze (deels) weg te nemen. De Wetenschapswinkel UT is op zoek naar een masterstudent Psychologie om het onderzoek uit te voeren. Het is de bedoeling dat het project in september van start gaat.

Colofon

De Wetenschapskrant wordt gratis verspreid in de regio en verschijnt 3 keer per jaar. De krant verschijnt in een oplage van 400 exemplaren. Overname van artikelen met bronvermelding is toegestaan. Vraag om een gratis abonnement bij de Wetenschapswinkel.

Medewerkers
Egbert van Hattem
Elly Reimerink-Velthuis
Monique Bourgondiën

Vormgeving
Oshin Sinani

Druk
T-Print

Redactie-adres
Wetenschapswinkel Universiteit Twente
Postbus 217
7500 AE Enschede
Telefoon 053 489 3848
E-mail wewi@disc.utwente.nl
<http://www.wewi.utwente.nl>